

Moduli ya 4: Ukusanyaji wa Chapisho - Kusafisha, Kukausha na Kuhifadhi

Aina za matunda

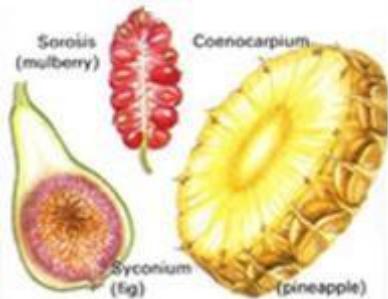
Matunda kavu kavu

Matunda kavu yasiyo na unyevu

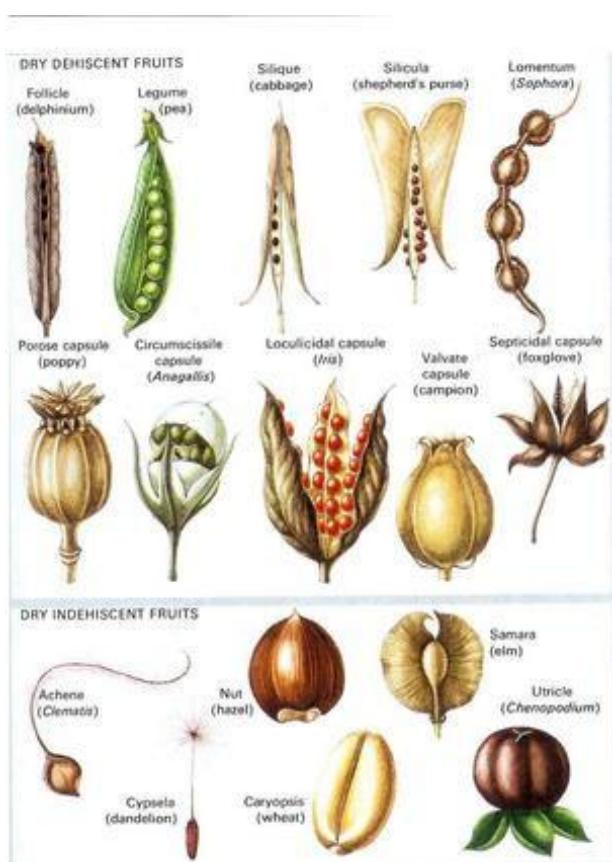
Matunda yenye nyuzinyuzi yanayotokana na maua

Flowering plants of the World Heywood, V.H.

Matunda yenye ua moja, yenye nyuzinyuzi

Matunda

Matunda
kavu

Kausha polepole
katika hadi wiki mbili

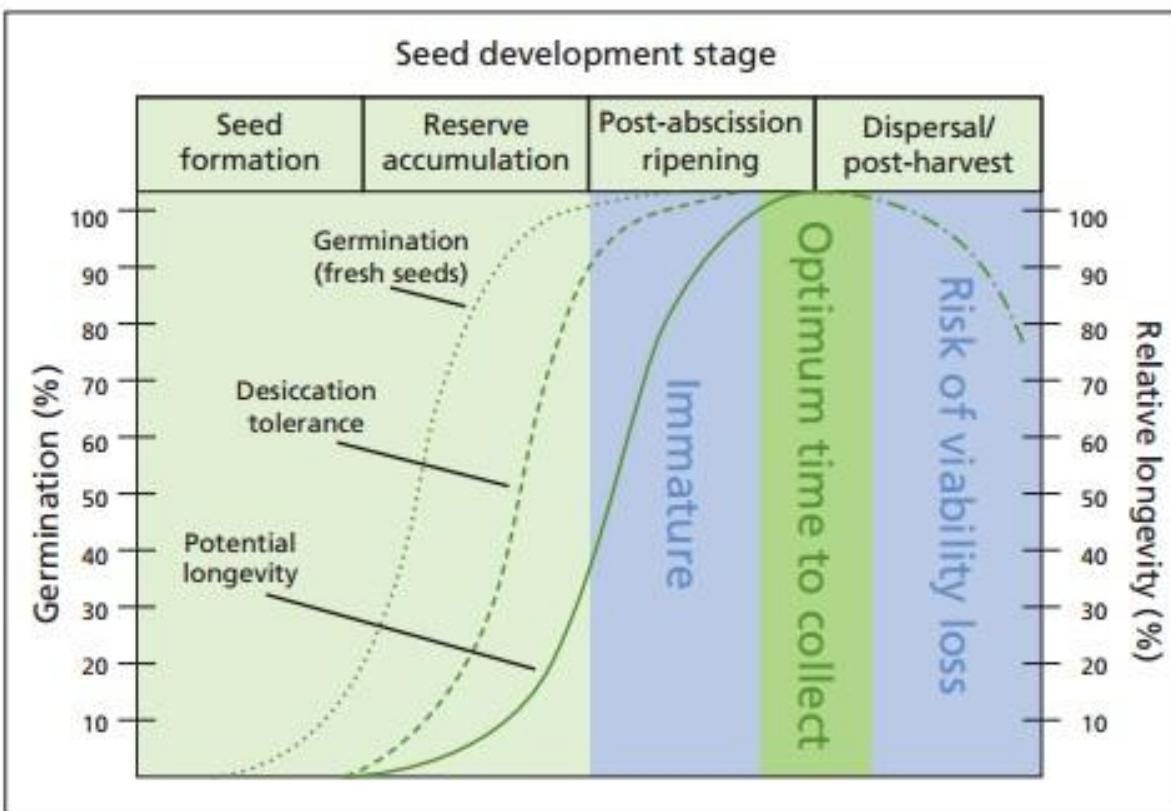
Safisha

Kausha na uweke
katika paketi na
kuhifadhi

Ubora wa Mbegu

Kusudi: Kukusanya mbegu zenye afya. Kusanya mbegu wakati iko tayari

Tofauti ya Maendeleo

- Nyakati za maua na matunda zinaweza kuenea sana
- Mkusanyiko wa mbegu unaweza kujumuisha aina mbalimbali za kukomaa
- Utunzaji usiojali unaweza kupunguza uhifadhi wa mkusanyiko
- Ondoa mbegu kutoka kwa matunda yenye nyuzinyuzi mara tu ishara za kimofolojia (k.m. rangi ya matunda) zinaonyesha kuwa zimeiva kabisa.

- Kukausha polepole huwezesha kuendelea kukomaa

Hymenocardia ulmoides

Mbinu za kusafisha mbegu

Kutumia ungo wa ukubwa tofauti wa matundu, na kitenge cha mpira kutenganisha mbegu kutoka kwa uchafu

Kutumia aspirator ya mbegu ili kupuliza mbegu tupu/zilizoshambuliwa au uchafu

Kuondoa uchafu kwa mikono tunda moja kwa wakati mmoja

Ujilinde!

Tumia vinyago,
glavu na kinga ya
macho kwa spishi
zenye sumu.

Ukaushwaji wa mbegu

- Urefu wa maisha ya mbegu huongezeka maradufu kwa kila punguzo la 1% la mc au punguzo la 10% katika RH
- Urefu wa maisha ya mbegu huongezeka maradufu kwa kila halijoto ya 5°C
- Katika hifadhi ya mbegu, unyevu wa chini na joto la chini hutumiwa kupanua maisha marefu, kuahirisha kuota na kuzuia mashambulizi ya wadudu.
- Kwa kawaida mbegu hukaushwa hadi 3-7% mc 10-15% eRH na kisha kuhifadhiwa kwa -20°C.

Ukaushwaji wa mbegu

Tabia za hewa

Kiwango cha unyevu (Mc) ni nini?

Hii ni kiasi cha maji katika kiasi fulani cha dutu.

Unyevu wa jamaa (RH) ni nini?

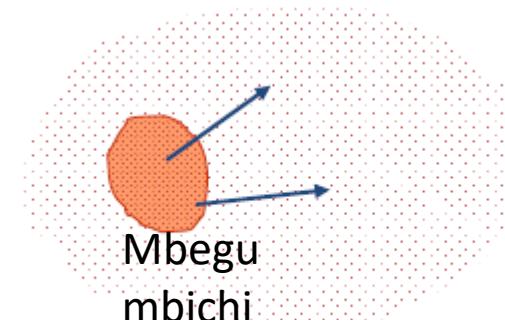
**Hewa inashikilia mvuke wa maji na inaonyeshwa
kama asilimia. Hii inaitwa unyevu wa jamaa (RH)**

Je, unyevu wa jamaa wa usawa (eRH) ni nini?

**Unyevu wa kiasi uliopimwa wakati upotevu na
faida ya unyevu kati ya dutu na hewa
inayozunguka iko katika usawa**

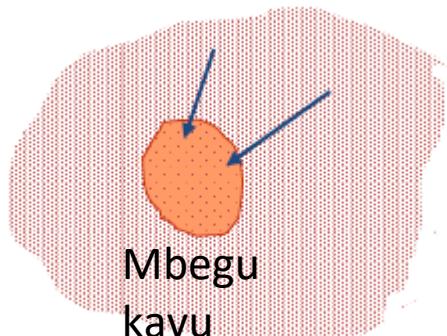
Ukaushwaji wa mbegu

Mbegu inayofyonza maji - kufyonza na kupoteza unyevu kutoka kwa hewa inayozunguka.

Hewa
kavu

Unyevu huhama kutoka mbegu kwenda
hewani

Hewa
yenye
unyevu

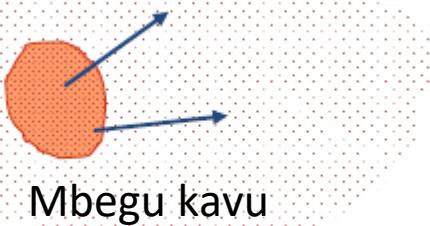
Unyevu huhama kutoka kwenye
hewa kwenda kwa mbegu

Ukaushwaji wa mbegu

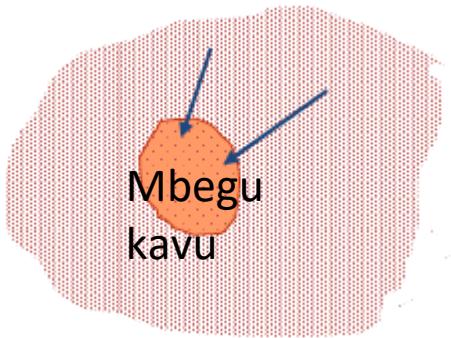
Mbegu inayofyonza maji - kufyonza na kupoteza unyevu kutoka kwa hewa inayozunguka.

Mbegu zinazokauka

Hewa kavu Unyevu huhama kutoka mbegu kwenda hewani

Mbegu kavu

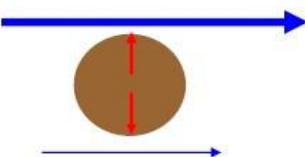
Mbegu
kavu

Hewa
yenye
unyevu

Unyevu huhama kutoka kwenye
hewa kwenda kwa mbegu

Ukaushwaji wa mbegu

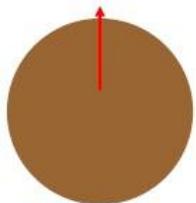
High Air Speed

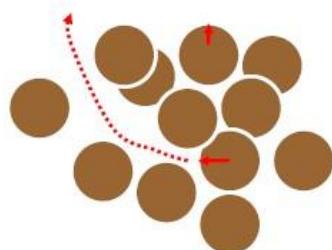
Quicker air movement,
quicker drying

Low Air Speed

Lengo ni
kuongeza kasi
ya hewa kupita

Large seed
(moisture has
distance to
migrate to
boundary layer)

Lengo ni
kuongeza
kiwango cha
hewa kupita
juu ya mbegu

Small seed deep in bag - moisture
migration equivalent to that in large seed

Ukaushwaji wa mbegu

- Mbegu zinahitaji kuwekwa kwenye mifuko ya porous au kuenea kwa tabaka nyembamba
- Joto la 10-25 ° C linapendekezwa kwa kukausha mbegu
- Unyevu wa hewa unapaswa kuwa 10-15% RH

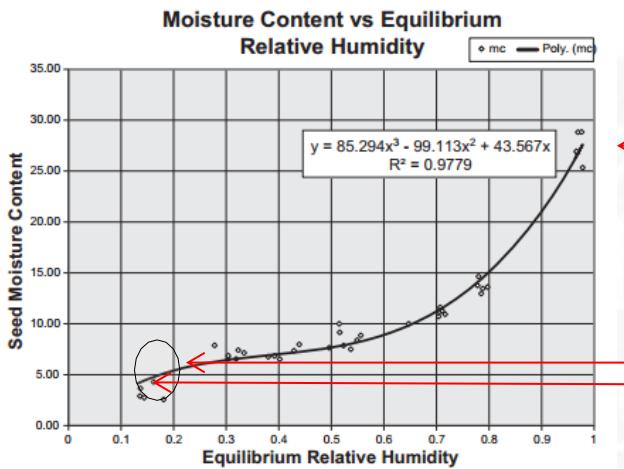

Figure 6. ERH of green ash (*Fraxinus pennsylvanica*) plotted against moisture content.

← Mbegu zilizokusanya
karibuni

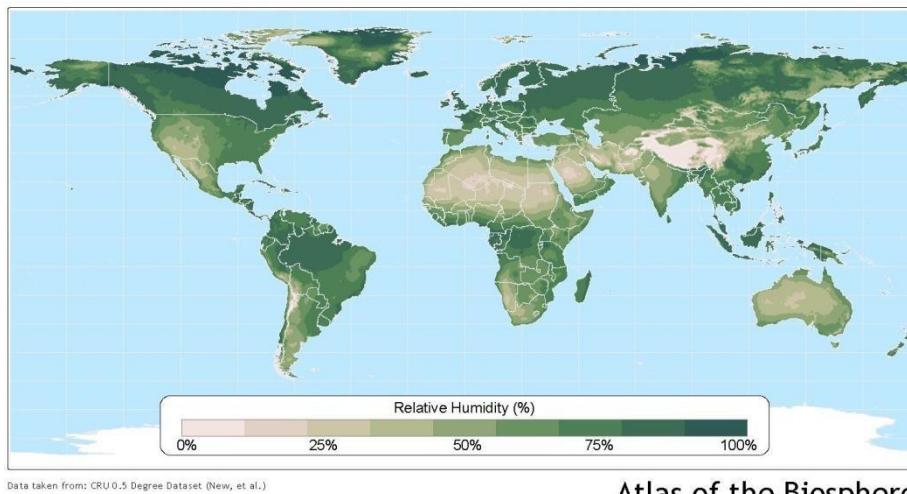
Hewa sahihi Zaidi eRH and
Mc

Hewa kavu mno nayo si
nzuri

Karrfalt, 2010

Kukausha mazingira sahihi

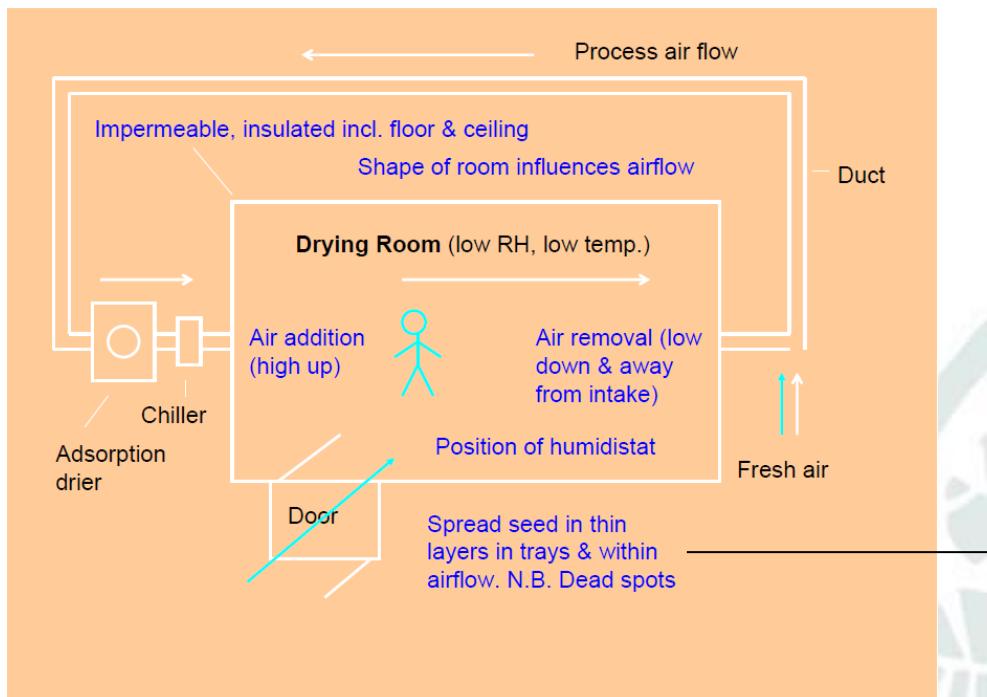
- Katika maeneo kavu yenye joto (Australia, Afrika Kaskazini, Amerika Kaskazini Magharibi) mbegu zinaweza kukaushwa katika hali ya mazingira kwenye kivuli.

- Kiwango cha unyevu huongezeka usiku na mvua inaponyesha. Mbegu zinapaswa kuchujwa na kufunikwa
- Mbegu zinapaswa kuenezwa wakati wa mchana

Chumba kavu

Chumba kavu chenye baridi
ni muhimu kwa kiasi
kikubwa cha mbegu.

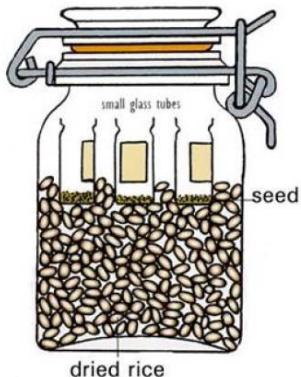
Ukaushaji wa Incubator

Incubator zilizowekwa hadi
18C zinaweza kufikia
unyevu wa ndani wa 15%
RH
Mbegu zinapaswa
kuwekwa kwenye mifuko
ya vinyweleo ili unyevu
uweze kuondoka kwenye
mbegu

Tumia Desiccants

Mchele

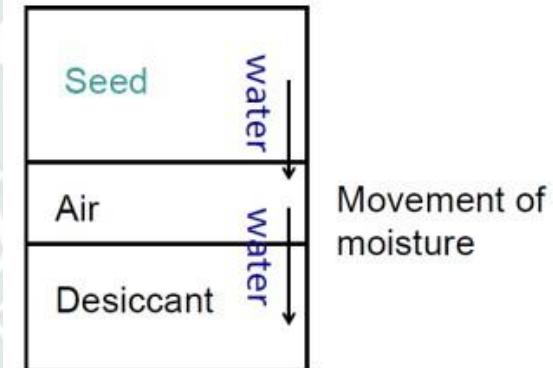
Drying seed in a Kilner jar

© The Hardy Orchid Society

Mkaa

Silica gel

Inaweza kutumika tena ikiwa imekaushwa

Kupima kiwango cha ukaushwaji

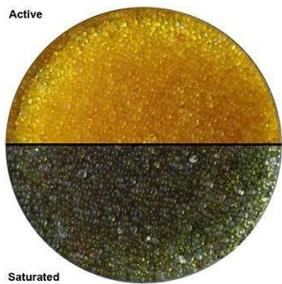
Field hygrometer

Electronic Hygrometer

Indicator silica gel

Yellow = dry
(<20-25% RH)

Green = wet
(>20-25% RH)

Ikiwa hakuna kitu kingine,
kumbuka: mbegu kavu ni ufunguo
wa uhifadhi mzuri

Uhifadhi

Mbegu ziwekewe benki haraka iwezekanavyo
baada ya kukaushwa kwa usawa na 15% RH + 3%

Makusanyo yanapaswa kuwekwa kwenye vyombo
visivyopitisha hewa

Mikusanyiko huhifadiwa kwa -20C + 3C

Mikusanyiko inarudiwa katika kituo
kilichotenganishwa kijiografia.

Vifaa vya kuhifadhi

Sabubu
zinavyofaa

Vyepesi, unaweza kupunguza hewa
kwa vaccuum

Unaweza kutumia dessicant k.m.
silica gel ili kuona kama inavuja

Gharama ndogo kuliko Vyoo au
Karatasi ya aluminium

Sabibi visivyofaa

Karatasi ya aluminium - Tri-laminate foil

Mbegu zenyе miiba lazima
zihifadhiwe katika manila

Vyoo

Nzito, zinaweza kuvunjika, ubora
hutofautiana

Karatasi

Haizui unyevu na hewa
kuingia

Nafasi ya kuhifadhi

Muda mfupi / mrefu?

Idadi ya makusanyo kwa mwaka.

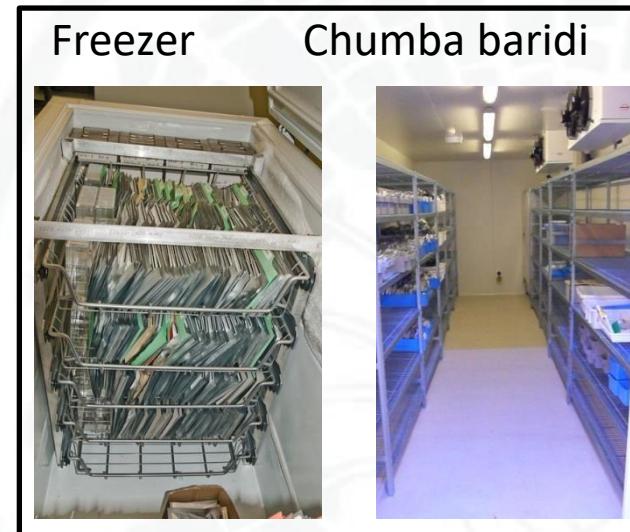
Urefu wa chombo + foil ya upana au mitungi ya glasi

Idadi ya vyombo kwa kila mkusanyiko (mbegu ndogo au kubwa)

Upana wa rafu = (0.5M)

Idadi ya miaka ya kukusanya = (Y)

Itakusaidia kuamua
kutumia Friji au
chumba baridi

Mwisho wa Moduli ya Nne (Mkusanyiko wa Chapisho) Kwa nini usijaribu quick quiz?

Halafu uendelee Module Five
(Germination and
Dormancy)

BGCI

Plants for the Planet

- Kuunganisha watu*
- *Kushirikisha ujuzi*
- *Kuhifadhi mimea
isipotee*

Dhamira yetu ni kuhamasisha bustani za mimea na kushirikisha washirika katika kulinda mmea mbalimbali kwa ajili ya ustawi wa watu na sayari

Descanso House, 199 Kew Road, Richmond, Surrey, TW9 3BW, UK

www.bgci.org

